

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 1710
Konu : Soru Önergeleri

07.05.2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 08.04.2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-21726 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Aydın Milletvekili Recep TANER'e ait 7/13677, Edirne Milletvekili Cemaledin USLU'ya ait 7/13678, Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'e ait 7/13679, Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL'e ait 7/13680, 7/13681, 7/13685, Muğla Milletvekili Ali ARSLAN'a ait 7/13682, 7/13683 ve Denizli Milletvekili Ali Rıza ERTEMÜR'e ait 7/13684 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1.Görüş 7/13677 (2 sayfa)
- 2.Görüş 7/13678 (1 sayfa)
- 3.Görüş 7/13679 (1 sayfa)
- 4.Görüş 7/13680 (1 sayfa)
- 5.Görüş 7/13681 (1 sayfa)
- 6.Görüş 7/13682 (1 sayfa)
- 7.Görüş 7/13683 (1 sayfa)
- 8.Görüş 7/13784 (3 sayfa)
- 9.Görüş 7/13685 (4 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Ali ARSLAN

Muğla

Esas no : 7/13682

SORU 1)"Tarım Bakanlığı Aygır komisyonu" tarafından 10 milyon dolara satın alınan aygırlardan "Lion Heart" isimli atın "tek testisli" olduğu iddiaları, basında çıkan haberlerden sonra TJK tarafından da doğrulanmıştır. Bu durum dikkate alınarak, bu at satın alınırken sağlık kontrolü neden yapılmamıştır? Yapıldıysa durumu bilinerek satın alınma işlemi hangi gerekçeyle yapılmıştır?

SORU 2) Lion Heart isimli aygırın 35 aşımında 34'ünün tuttuğu ve başarılı sonuç alındığı açıklanmıştır. Ama testisli atların "rig" hastalığı taşıdığı açıklanmamıştır. Prof. Dr. Rafet Arpaçık'a göre "Rig" hastalığı taşıdığı için tek testisi olan atlar damızlıkta kullanılamaz. Kullanılırsa kalıtım yolu ile jenerasyondan jenerasyona hastalığı taşırlar. Bu durum dikkate alınarak, atçılıkta gelecek nesillere hastalık taşınacağından Türk atçılığının geleceği tehlikeye atılmamış mıdır?

SORU 3) Bu satın alma işlemini yapan komisyon üyeleriyle ilgili kurumu zarara uğrattıkları ve atçılığın geleceğini tehlikeli duruma düşürdükleri için bir soruşturma açtıracak mısınız?

CEVAP 1-2-3) Sorulara ilişkin olarak Yüksek Komiserler Kurulu Başkanlığından alınan cevabi yazı aşağıda yer almaktadır.

Yüksek Komiserler Kurulu Başkanlığının 28.02.2001 tarihli ve 4631 sayılı Hayvan Islahat Kanunu ve 10.07.1953 ve 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanuna dayanılarak hazırlanmış olan, İthal Edilecek İngiliz Atlara Ait İthal Şartnamesinin 4'üncü maddesinin c ve ç bendlerinin amir olduğu hükümler dahilinde gerekli muayeneler yapılmış ve aygırla ilgili tüm raporlar elde edilerek satın alımı gerçekleştirilmiştir. İthal şartı olan Kontrol Belgesinin doğal eki İstanbul Üniversitesinin Sperm Muayene Raporu mevcuttur.

Yukarıda bahsi geçen İthal Şartnamesinin ilgili maddeleri gereği Damızlık olarak satın alınacak safkan İngiliz atlarında aranan 4 kriter olan; yaş, konformasyon, pedigrî, kendisinin ve taylarının performansı unsurlarının tamamının sağlanması nedeniyle satın alma işlemi gerçekleştirilmiştir.

Lion Heart ve yavrularının performansı ile ilgili bilgiler aşağıdaki gibi olup aygır ABD'de 2010 yılı 3. Kuşak aygır listesinde en başarılı 100 aygırdan 3.'sü olarak yer almıştır.

Öncelikle Lion Heart isimli aygırın tek testisli oluşu konjenital (doğumsal) değil operatiftir. Bir başka deyişle aygır bahsedildiği üzere rig olmayıp, tek testisinde oluşan tromboz nedeniyle ilgili testisi 2007 yılında operatif olarak uzaklaştırılmıştır. Dünyada ve ülkemizde tek testisli birçok aygır bulunmaktadır.

Lion Heart isimli aygırımızın doğumsal olarak kusurlu olmadığı ilgili ameliyat raporunun ibrazı ile ispatlanmıştır. Dolayısıyla jenerasyondan jenerasyona aktarılabilecek, tek testislilik yani monorchidism söz konusu değildir. Nitekim Keeneland Satışlarında babası Lion Heart olup 2005 senesinden itibaren satışa sunulmuş olan 393 at/tay içerisinde tek bir "rig" veya "ridgling" yoktur.